

GŁOS POLSKI

PISMO TYGODNIOWE

NIEZALEŻNE

SPOŁECZNO-POLITYCZNE

WYDAWCA: Komitet wydawniczy,

REDAKTOR: Tadeusz ROMAN

"LA VOZ DE POLONIA"

Organo de los Poloneses
en la Republica Argentina.

BUENOS AIRES

Calle Paraguay No. 4023

Adres Redakcji i Administracji: Buenos Aires, calle Paraguay No. 4023, lub Casilla de Correo 1038. Prenumerata roczna wynosi \$ 7.00, półr - 4.00, kwart. - 2.00. Zagranicą rocznie \$ 8.00., Nr. poj. 15 c.

Czytelnicy! Popierajcie tylko te firmy, które ogłaszają się w „Głosie Polskim“

SYTUACJA FINANSOWA PAŃSTWA.

Pod powyższym tytułem minister skarbu p. Czechowicz, umieścił swoje uwagi w miesięczniku „Czasopismo Skarbowe“.

Pisane one były przed sfinalizowaniem pożyczki, ale mówią o projektach, które minister skarbu, względnie Rząd, zamierzał w razie zrealizowania pożyczki.

Pożyczka stała się faktem. Tembardziej jak sądzimy, uwagi p. Ministra Czechowicza zainteresują czytelników.

Redakcja.

Rząd Marszałka Piłsudskiego odziedziczył po rządach poprzednich finanse państwowe, doprowadzone do stanu rozpaczliwego i nieomal beznadziejnego.

Optakany stan skarbowości polskiej na początku r. 1926 po chodził głównie z tej przyczyny że ciała ustawodawcze nie mogły wyłonić stałej rządzącej większości, że kierunek myśli politycznej ulegał ciągłym fluktuacjom i że nie mogło być mowy w związku z tem o jasno wytkniętym i konsekwentnie przeprowadzonym planie gospodarczo-finansowym.

Zdając sobie sprawę z tego swego bezwładu, Sejm wyposażył na początku r. 1924 ówczesny rząd Władysława Grabskiego w szerokie nieograniczone niemal pełnomocnictwa, przerzucając w ten sposób na rząd całkowite brzemie odpowiedzialności za stan gospodarczy i finansowy państwa.

Jak wiadomo, nadzieje pokładane przez Izby ustawodawcze w osobie Władysława Grabskiego, zawiodły i przedsięwzięte przez niego reformy — po krótkotrwałych iluzorycznych sukcesach — doprowadziły kraj na jesieni 1925 roku do ciężkiego przesilenia finansowego.

Błędy Wł. Grabskiego polegały przede wszystkim na tem, że

wbrew przestrogom opinii publicznej i zaleceniom doradcy angielskiego H. Yunga — zaryzykował reformę ustroju pieniądza i wprowadził stałą walutę w chwili nieodpowiedniej, gdy równowaga budżetowa nie była bynajmniej zapewniona, a zapas kruszcu i dewiz, stanowiący podkład nowej waluty, wyrażał się skromną cyfrą około 55 milionów dolarów.

Po wprowadzeniu już nowej waluty rząd Wł. Grabskiego nie zdobył się na odpowiednie wysiłki celem osiągnięcia równowagi budżetowej, nie doceniał też przez czas dłuższy znacznego deficytu bilansu handlowego.

Jest rzeczą charakterystyczną, że wszystkie zmieniające się jak w kalejdoskopie rządy zdawały sobie w mniejszej lub większej mierze sprawę z konieczności równowagi budżetowej, lecz nie umiały uzbroid się w dostateczną siłą wolę dla zrealizowania swych zamierzeń.

Na przeszkodzie do koniecznego ograniczenia wydatków stało przez cały okres sejmowładztwa krótkowzroczne partyjniactwo, troszczące się więcej o pozyskanie sympatii wyborców, niż o interes ogólnopaństwowy.

Jest rzeczą najbardziej charakterystyczną dla ówczesnych nastrój, że już w okresie stałej waluty, po deficytowym r. 1924 i po klęsce nieurodzaju, która nawiedziła Polskę w roku 1924 ciała ustawodawcze zwiększyły znacznie, bo o 30 proc., budżet wydatków państwowych.

RÓWNOWAGA BUDŻETOWA.

Rząd Marszałka Piłsudskiego od samego początku zajął w sprawach finansowych wyraźne i zdecydowane stanowisko.

Postanowił, unikając wszelkich ryzykownych eksperymentów, iść utartą drogą, wskazaną

Tow. „WOLNA POLSKA“

W dniu 3-go grudnia b. r. w sali przy ulicy Venezuela 3989

Pod Protektorem Pana Posła Pełnomocnego Rzeczypospolitej

UROCZYSTY WIECZÓR

poświęcony rocznicy Odrodzenia naszej Niepodległości, na który zaprasza Szanownych Rodaków z Ich rodzinami.

Na program złoży się: Przemówienie Pana Posła Mazurkiewicza, deklamacje, odegrane zostaną sztuczki sceniczne: „CONSILIMUM FACULTATIS“ komedia w jednym akcie, i groteska w jednej odsłonie „W SĄDZIE“.

Po wyczerpaniu programu nastąpią tańce, loteria fantowa. Obficie zaopatrzone bufet i doborowa orkiestra. — Początek o godz. 9 w.

przez teorię i praktykę finansową.

Zdając sobie sprawę, że punkt ciężkości leży w równowadze budżetowej, rząd zdobył się na należytą energię i tą równowagę osiągnął.

Gdy wszystkie poprzednie lata dawały znaczne deficyty budżetowe, pokrywane drukiem banknotów, rok budżetowy 1926 — 27 zakończony został znaczną nadwyżką budżetową wynoszącą 155 milj. złotych.

Raz osiągnięta równowaga utrzymywana jest w obecnym okresie budżetowym z pełnym powodzeniem, do takiego stopnia, że za okres 5-miesięczny (od 1 kwietnia do dnia 1 września b. r.) nadwyżka dochodów nad wydatkami wyniosła 130 milj. zł.

Powyższe rezultaty zostały uzyskane dzięki ostrożności w wydatkach i lepszemu wyzyskaniu istniejących źródeł dochodów.

Jest rzeczą zmienną, że gdy w Sejmie kwestjonowana była realność globalnej cyfry dochodów państwowych, zaprojektowanej w budżecie na rok 1927 — 28 w wysokości 1.990.539.942 zł., faktyczne wpływy za 5 miesięcy (od dn. 1 kwietnia do dn. 1 września 1927 r.) dały 1 miliard 7 milj. zł., czyli przeciętnie po 201,4 milionów złotych miesięcznie.

Osiągnięte wyniki w okresie pod względem budżetowym najgorszym uprawniają do przewidywania, że za cały rok dochody państwowe wyrażą się cyfrą co najmniej około 2.400.000.000 zł.

WZROST POKRYCIA kruszcowego. — Wpływ psychiczny o osiągniętej przez rząd równowagi budżetowej jest tak wielki, że nie zważając na deficytowy w okresie od dnia 1 kwietnia b. r. bilans handlowy, pokrycie kruszcowe i dewizowe Banku Polskiego wykazuje dalszy wzrost.

Zapasy kruszcu i dewiz w B. Polskim wzrósł w okresie od dnia 1 czerwca 1926 r. do dnia 31 sierpnia 1927 roku ze 126 milj. do 390 milionów złotych w złocie, przyczem nawet w okresie niepomyślnym pod względem bilansu handlowego (od dnia 1 kwietnia do dnia 31 sierpnia r. b.) uzyskano wzrost o 39 milionów zł. w złocie.

W związku z tem nie zachodzi potrzeba korzystania z kredytu walutowego (w wysokości 15 milionów dolarów) otwartego Polsce przez banki amerykańskie, a to tembardziej, że według wszelkiego prawdopodobieństwa pomyślne zbiory spowodują poprawę naszego bilansu handlowego już w najbliższej przyszłości.

Nie należy zapominać, że chwilowa deficytność naszego bilansu handlowego powstała na skutek złego urodzaju 1926 roku i zwiększonego importu środków żywności.

KREDYTY I OSZCZĘDNOŚCI. — Ogólny wzrost zaufania do polityki gospodarczej rządu i do stałości waluty, która nie ulegała znacznieszym wahaniom od czerwca r. 1926, odbił się nader korzystnie na warunkach kredytowych.

W okresie od dn. 1 stycznia 1926 r. do dnia 1 sierpnia b. r. konstatujemy wzrost oszczędności i lokat w bankach państwowych o 225 proc. (ze 143 milj. zł. do 462 milj.) w bankach zaś akcyjnych w okresie od dn. 1 stycznia 1926 do dn. 1 czerwca 1927 — o 156 proc. (z 241 milj. zł. do 615 milj. złotych.)

W związku z powyższem obniżyła się stopa procentowa w Banku Polskim z 12 do 8, a w bankach prywatnych z 24 do 12 procent.

ciąg dalszy w następ. numerze.

F. Missler
Reprezentante O.Henze

G.m.b.H.
Bremen

Buenos Aires San Martin 666

Znana Polakom od dziesiątek lat Firma moja poleca swoje usługi, w zakresie.

Kart okretowych do i z Polski, po cenach przystępnych
Przesyłki pieniężne do Polski, w dolarach Południowej
Ameryki, wykonuje szybko i pewnie do samego domu odbiorcy

2 POLSKI.

Przedwyborcze jaskółki.

Zwyczajna sesja budżetowa Sejmu i Senatu, zwołana zarządzeniem p. Prezydenta Rzplitej z dnia 21 października b.r., została wczoraj, dnia 3 listopada, odroczone do dnia 28 - listopada, t. j. dnia w którym wygasają mandaty poselskie i senatorskie.

Temisainem prace obecnych izb są ukończone.

Już obecnie dość wyraźnie za rysowują się różne kombinacje wyborcze.

Mówi się o trzech najpoważniejszych blokach wyborczych: o bloku Chr. nar., sanacyjnym i lewicowym.

Blok chrz. nar. objąłby: endeów, chadeków i szereg luźnych organizacji gospodarczo-społecznych. Blok sanacyjny miałby o bjać: Partję Pracy, stronnictwo Chłopskie, Związek Naprawy Rzplitej i grupę sen. Bojki (odłam Piasta) jak również lewicę N. P. R. — Do bloku lewicowego weszłyby: P.P.S. i Wyzwolenie.

W kombinacjach tych nie przewiduje się, wiadomo dla czego, Piasta i N.P.R. prawicy.

Pierwszym pierwowiesnikiem wyborczym jest pismo zarządu Str. Chłopskiej do władz naczelnych P.P.S., P.S.L., Partji Pracy i lewicy N.P.R.:

„W celu wzmocnienia wielkiej siły Polski pracującej proponujemy Panom utworzenie demokratycznego bloku wyborczego w następującym składzie: Polska Partja Socjalistyczna, Stronnictwo Chłopskie, Wyzwolenie, Partja Pracy i N.P.R. Lewica.

Prosimy o przestanie odpowiedzi w ciągu 6 dni“.

Prezes (—) Waleron.

Sekretarz (—) Wrona.

Największe zainteresowanie wywołuje oczywiście rozłam w Piastcie, gdzie należy się spodziewać rozwiązania w dwóch kierunkach: albo sanacja Piasta przez ustąpienie Witosa z prezesury, albo też, gdyby Witos pozostał u steru — rozłam Piasta. Już obecnie wielu posłów zupełnie zdecydowanie opowiada się za akcją sen. Bojki.

Skandal w hotelu poselskim.

Wielki magazyn bibuły komunistycznej i propagandowej, skierowanej przeciwko państwu i jego ustrojowi, a znalezionej w pokoju zajmowanym przez posła Podhirskego i Kozickiego, dowodzi nad wszelką wątpliwość, że postowie ci byli organizatorami akcji dywersyjnej przeciwko Rzeczypospolitej, jednymi z głównych kierowników tej akcji ze strony Komunistycznej Partji Zachodniej Ukrainy.

Hotel poselski, jako miejsce w ich mniemaniu bezpieczne dla tworzenia arsenału materiałów propagandowych, obrali oni sobie przypuszczalnie niedawno, po zdemaskowaniu pamiętnej akcji komunistycznej w którą włączani byli posłowie Ta

raszkiewicz i inni.

Obaj postowie pozostają dotychczas na wolności.

Sprawa została przekazana prokuratorji.

Budżet Rzplitej na rok 1928.

Warszawa. (Pat.). — Złożony Sejmowi w terminie konstytucyjnym preliminiarz budżetowy R. Polskiej na okres od I.IV. 1928 do 31.III. 1929 r. zamyka się łączną sumą wydatków w kwocie okrągłej 2.228.9 milionów złotych, na pokrycie których preliminuje się dochody w kwocie 2.350.- milij. zł., a więc nadwyżka wyniesie przeszło 121 milij. złotych.

POZNAN. — Zmarł w Poznaniu, po kilkuletniej ciężkiej chorobie, ś. p. senator Władysław Grabski z Kurcewa.

Polski wynalazek kolejowy.

Przed paru dniami odbyły się na Polskich Kolejach Państwowych próby jazdy parowozu z systemem rozrządu pary inż. Aureliusza Jendrusika. Rezultat tych prób, odbytych pod kontrolą przedstawiciela Min. Komunikacji, wybitnych inżynierów techników, okazał się przechodzącym wszelkie oczekiwania.

Próby odbyły się na szlaku Łapy-Szepietowo, Łapy-Wrony i Łapy-Białystok-Sokółka, i z powodzeniem, łącznie na przestrzeni 500 km. Parowóz z nowym systemem rozrządu pary okazał się w pracy daleko silniejszym i posiadającym szybszy bieg aniżeli wszystkie najlepsze nawet parowozy istniejących obecnie systemów. Poza to mechanika

“COSULICH LINE,, CANGALLO 363

karty okrętowe „de Blamada“ do jakiegokolwiek miasta

POLSKI & RUMUNJI

na przejazd nowym okrętem motorowym

“SATURNIA”

największym i najszybszym okrętem na świecie.

Termin odjazdów:

Z EUROPY:

Z BS. AIRES:

w podróży „MARTHA WASHINGTON“ 3 grudnia
19 listopada „SATURNIA“ 13 grudnia

ODDZIAŁ w ROSARIO

A. DAMINATO e HIJO
San Martin 918

rozrządu pary systemu A. Jendrusika w pracy okazała się pełną różnych innych zalet, których

przed próbami nawet nie przewidywano, a mianowicie pracowała niezwykle cicho, precyzyjnie, bez jakichkolwiek uderzeń i wstrząsów, co zdarza się dzisiaj u najlepszych nawet typów lokomotyw. Najważniejsze atoli, że system rozrządu pary, wynaleziony przez A. Jendrusika, daje ogromną ekonomję w paliwie, w zużyciu pary, w jej rozrządzie, dotychczas technice nie znana i zdawałoby się, że nawet nieosiągalna. Praca maszyny odbywa się przy minimalnym nawet napełnianiu cylindra parą, niezależnie też od tego procent rozszerzania pary w cylindrze odbywać się może bez mała na przestrzeni całego skoku tłoka przy minimalnej kompresji. Poza to stwierdło to daje za trzymanie mechanizmu rozdzielnego w biegu przy spadkach czy na poziomie horyzontalnej linii, co wpływa znowu niezmiennie dodatnio na konserwację samej maszyny i znaczne oszczędności w pracy.

Kłeska pożarów.

Lublin. — W województwie lubelskim przybiera coraz groźniejsze rozmiary kłeska pożarów. Po ostatnich wielkich pożarach w Kocku i w Białej Podlaskiej wybuchł ostatnio pożar w Demenicach. W czasie pożaru, który się tam wywiązał spłonęło kilkadziesiąt domów mieszkalnych i zabudowań gospodarskich. Spaliła się też część przedmieścia Szczepieszynskiego. Między innymi pożar strawił 16 wielkich stodół ze zbożem. Według obliczeń władz,

POMNIK ŻEROMSKIEMU w NAŁĘCZOWIE

W pięknym zakątku ziemi Lubelskiej, pomiędzy wzgórzami, poprzecinanymi uroczymi wązami, wśród barwnej zieleni rozległego parku, wznosi się stary Nałęczów, senjor uzdrowisk polskich. Historia 130 lat egzystencji chlubnie świadczy o roli, którą Nałęczów odegrał w życiu kulturalnym społeczeństwa polskiego. Jako placówka nawszkroś polska, gromadził on w okresie zmagania ducha polskiego z przemocą najeźdźców najwybitniejsze siły świata literackiego i artystycznego. Tu przebywał Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz, Kazimierz Głinski, Andrioli i wielu innych, ale nikt z nich tak nie ukochał nałęczowskiego uroczyska, jak Stefan Żeromski. Mieszkając i tworząc w Nałęczowie przez długie lata, zrósł się Żeromski do tego stopnia z jego swoistym pięknem, że nie było dlań droższego miejsca na kuli ziemskiej nad ten skromny, bezpretensjonalny kątek. A szczególnie, gdy w ziemi tej złożył prochy ukochanego syna Adasia i na mogile jego nawprost okien swej „Chaty“ wybudował wspaniałe mauzoleum, jako widomy wyraz bólu po stracie najdroższej istoty swego życia, bólu, z którego się wyskarżył we „Wspomnieniu o Adamie Żeromskim“.

Odszedł później ojciec za synem; złączyły się ich dusze, chociaż ciała spoczywają nie razem, wbrew wyraźnym intencjom zmarłego.

Składając hołd świetlanej pamięci Stefana Żeromskiego, Nałęczów najpierwszy w Polsce buduje mu pomnik. Budowę przeprowadza architekt Jan Witkiewicz, bliski druh Żeromskiego, twórca „Chaty“ i „Mauzoleum“. Rzeźbę głowy wykonał Aleksander Żurkowski. Komisja artystyczna Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyraziła swą opinię o projekcie następująco: „działło poważne, przemyślane, ujęte i wykonane artystycznie. Podobizna Wielkiego Pisarza odbiega od spopularyzowanych portretów, jest pełną charakteru i wyrazu swoistego Żeromskiemu“.

Odsłonięcie pomnika ze względów technicznych nastąpi wiosną roku przyszłego. Dzień ten będzie nie tylko świętem Nałęczowa; w tym dniu przed twórcą „Popiołów“ pochyla się wszystkie głowy polskie, zarówno w metropolii, jak i poza jej granicami przebywające.

straty wynikłe z trzech ostatnich pożarów na terenie województwa lubelskiego przenoszą 300-tysięcy złotych.

— 1.XI. we wsi Michałów, p. Tomaszów lubelski, wybuchł pożar, który pochłonął 96 gospodarstw wraz ze zbiorami. Zdolano uratować jedynie inwentarz żywy. Przeszło 200 osób znalazło się bez dachu nad głową. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

Wydanie złodzieja milionów.

Władze niemieckie wydały w Bytomiu w ręce władz polskich asystenta pocztowego z Królewskiej Huty Karola Kesslera, który, sprzeniewierzywszy dnia 12 kwietnia b. r. przesyłkę i i pół miliona złotych, przeznaczoną dla oddziału Banku Polskiego, zbiegł do Niemiec. Kesslera przewieziono do Królewskiej Huty i osadzono w więzieniu. Przed wydaniem władzom polskim usiłowano popętnić w więzieniu samobójstwo przez przecięcie żył, lecz przeszkodzono mu w tem. Za nieprawne przekroczenie granicy Kessler odcierpiał w Niemczech karę więzienia.

Ostrzeliwanie patrolu KOP-u.

W okolicy Mikołajewszczyzny patrol KOP-u natknął się na niezanego osobnika, który usiłował przekroczyć granicę z Rosji do Polski. Gdy komendant patrolu chciał go zatrzymać, ten

rzucił się do ucieczki, ostrzelując się z rewolweru. Równocześnie ukryty patrol sowiecki otworzył silny ogień karabinowy zmuszając patrol KOP-u do zaniechania pościgu za uciekającymi.

W wyniku kilkuminutowej strzelaniny kilka kul sowieckich przeszło czapkę szeregu. Olejnika nie czyniąc mu żadnej szkody.

W tej sprawie dowódca baonu interwenjował u komendanta odcinka sowieckiej straży granicznej.

Ujęcie bandy szpiegowskiej.

Władze bezpieczeństwa Województwa Białostockiego zlikwidowały dawno poszukiwaną bandę szpiegowską, pozostającą na usługach Litwy. Aresztowań dokonano głównie w powiecie Sejneńskim. Materiał szpiegowski, który znaleziono w czasie rewizji, obejmował wiadomości o dyzlokacji wojsk, oddziałów K.O.P., policji obiektów wojskowych i środków lokomocji.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Zatarg Polsko-Litewski.

Od kilku dni prasa argentyńska zamieszcza alarmujące wieści o zatargu między Polską a Litwą, a opierając się na oświeśleniu sprawy przez Sowietów i Niemców — niejednokrotnie wy-

snuwały najgorsze przypuszczenia. Jednakowoż pisma wczorajsze i dzisiejsze podają już w spokojniejszej formie wiadomości o niewątpliwie pokojowym załatwieniu sprawy, a z Warszawy donoszą, że Rząd polski rozstał się 29.XI. do wszystkich państw, z którymi utrzymuje stosunki dyplomatyczne, notę, wyjaśniającą swój stosunek do Litwy — treści następującej:

„W kwestji stosunków między Polską i Litwą została przedłożona przez Litwę skarga do Ligi Narodów przeciwko Polsce wymierzona, na mocy art. 11 u mowy.

Rząd Polski pragnie ze swej strony wyjaśnić własne stanowisko w tej sprawie:

Rząd Polski nie ma żadnych absolutnie złych zamiarów w stosunku do niezawisłości i całości terytorjum Litwy. Jedyne na tomiast życzenie Polski jest chęć utrzymania jaknajlepszych stosunków sąsiedzkich z Litwą.

Pomimo jednak tej szczerej intencji Rządu Polskiego, utrzymanie dobrych stosunków z Litwą jest stale zagrożone przez zaczepne stanowisko Rządu Litewskiego, utrzymującego opinię publiczną w przeświadczeniu o rzekomym „stanie wojennym” z Polską.

Wychodząc z tego założenia, Rząd Polski uważa, że dłuższe utrzymanie się takiego stanu rzeczy grozi zachwianiem przyjaznych stosunków pomiędzy narodami.

Rząd Polski ma przeświadczenie, że intencja jego zostanie

zrozumiana tak przez wszystkie Rządy jak i przez całą kulturalną opinię świata — gdyż użyto ze strony Polski wszelkich sposobów pojednawczych by położyć kres, rozgłaszanemu stale przez Litwę „stanowi wojennemu”.

Powyższe oświadczenie zostało również przedłożone przez Pana Posta Dra Mazurkiewicza — Ministrowi Spraw Zagranicznych Republiki Argentyńskiej.

Wyjazd ministra Zaleskiego.

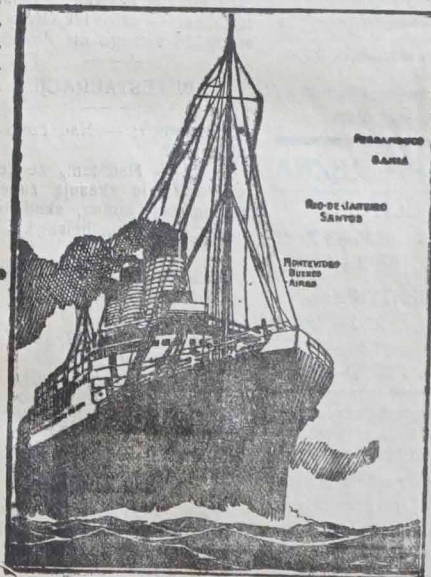
Komunikują, że minister Spraw Zagranicznych p. Zaleski wyjedzie do Genewy na najbliższe obrady Ligi Narodów (w pierwszych dniach grudnia) gdzie zabierze prawdopodobnie głos w sprawie zatargu polsko-litewskiego.

Depesze w niektórych pismach argentyńskich o zamierzonej podróży do Genewy Marszałka Piłsudskiego — nie znalazły dotąd potwierdzenia z Warszawy.

Ofiary eksplozji.

Na sowieckiej stacji pogranicznej Zdobunowo miał miejsce silny wybuch przy przeładunku rudy żelaznej przeznaczonej dla Niemiec. Zabitych zostało trzech robotników i jest mnóstwo rannych.

Wybuch prawdopodobnie spowodowała podłożona bomba w rudzie przesyłanej z Rosji.

**SOCIEDAD
MARITIMA & COMERCIAL**

DEPARTAMENTO EUROPA CENTRAL

RECONQUISTA 416

BUENOS AIRES

**Sensacyjna Zniżka Ceny Kart Okrętowych
DO I Z POLSKI**

W AGENCJI **MEDDA** RECONQUISTA 416

W znanej i najstarszej Generalnej Agencji
Okrętowej MEDDA, Wydział Europy Centralnej
RECONQUISTA 416,
sprzedaje się KARTY OKRETOWE I „LLAMADY”
PO CENACH ZNACZNIE ZNIŻONYCH.

Przyjdźcie przekonać się !!

MEDDA

ODDZIAŁ

w Rosario de Santa Fé
(F. C. C. A.).

c. San Martin 699

COMPANIAS GENERALES DE NAVEGACION

SPROWADZAJCIE SWE RODZINY I PODRÓŻUJCIE OKRĘTAMI TYCH KOMPANII

Należy wiedzieć i przekonać się, że kupując karty okrętowe na okręty Korzysta się z njmłodniejszych i najdoskonalszych wygod, jakie te Kompanje urządziły dla Swych Pasażerów.

DLA PASAŻERÓW 3-ej KLASY
ROZPORZĄDZA KABINAMI DWU
I CZTERO OSOBOWEMI, SALO-
NAMI JADALNEMI, KANTYNĄ SA-
LONEM DLA KOBIET, ŁAZIEN-
KAMI, A NADEWSZYSTKO
SMACZNYMI POTRAWAMI
WYKWINTNA OBSŁUGA

Ceny wyjątkowo niskie
w JEDYNEJ

Polskiej Agencji Okrętowej

R EUGENJUSZ A
YTTERA

SPROWADZANIE RODZIN I PRZESYŁKA PIENIĘDZY DO POLSKI W DOLARACH I ZŁOTYCH POLSKICH
Calle 25 de MAYO 535 BUENOS AIRES

Obrady Ligi Narodów.

Na rozpoczętych obradach Ligi Narodów była obecna poraz pierwszy delegacja sowiecka. Szef tej delegacji Litwinow wygłosił przemówienie i złożył projekt zupełnego rozbrojenia.

Powtórny wybór

Kamela Paszy.

Dyktator Turcji Kamel Pasza—wielki reformator, został powtórnie wybrany Prezydentem Turcji.

Kronika miejscowa.

Pielgrzymka do Lujan.

Doroczna pielgrzymka do Lujan odbędzie się dnia 4 grudnia, wyjazd o godz. 6:44 rano z placu Once. Bilety w cenie 2 pes. można nabyć u ks. Zakrzewskiego go c Paraguay 3901.

UROCZYSTY WIECZÓR.

Urządzany dnia 3 XII. przez Tow. „Wolna Polska“ powinien zgromadzić wszystkich Rodaków dla zadokumentowania solidarności i chęci współzycia w naszej gromadzie wychodźczej. Starannie przygotowany program niewątpliwie uprzyjemni wieczór, spędzony w atmosferze kultu dla dalekiej Polski.

Nadesłane.

Szanowny Panie Redaktorze!

Niniejszym upraszam o umieszczenie na łamach poczytnego pisma sprawozdania z Ogólnego Zebrania Towarzystwa Żydów Polskich, które się odbyło w lokalu Towarzystwa, calle Ayacucho 537.

Porządek dzienny niestety nie został wyczerpany z powodu wagi niektórych punktów. Omawiało natomiast sprawozdanie z doychczasowej działalności Towarzystwa oraz sprawę utworzenia własnej kasy pożyczkowej. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności zreferował prezes Tow. p. Herszkowicz. Przyjęto je do wiadomości bez dyskusji. Sprawę utworzenia własnego banku uzasadniał p. Kurant. Przy tym punkcie wywiązała się gorąca polemika przy udziale wszystkich obecnych. W swej mowie p. Kurant omawiał stosunki finansowe Polski, a w szczególności stosunki finansowe Żydów polskie, wskazał jak ciężko jest obywatelowi polskiemu, wyznania mojżeszowego, żyć w obecnych stosunkach finansowych i gospodarczych w Polsce.

Po trzech-godzinnej dyskusji uchwalono prawie jednogłośnie przystąpić do zrealizowania w mienionego banku, zaś obecny Zarząd musi sprawę niniejszą

studjować w jaki sposób najlepiej wymienioną myśl rozwiązać. Zadaniem banku ma być popieranie emigrantów żydowskich, którzy przyjechali z Polski do Argentyny.

Poza tem omawiano sprawę jednego towarzystwa p.n. „Varsovia“. Ogólne Zebranie jednogłośnie przez aklamację przyjęło rezolucję zwrócić się do Poselstwa Polskiego z prośbą o poczynienie kroków celem zdjecia nazwy „Varsovia“, zaś zwrócić się do odpowiedniego adwokata celem rozwiązania tego towarzystwa.

Dziękując Sz. P. Redaktorowi za łaskawe umieszczenie niniejszego sprawozdania pozostaję

Z prawdziwym szacunkiem
Były legjonista

GIEŁDA PIENIĘŻNA

W POLSCE:

1 dol. S. Z. . . . 8:86—8:90 zł.
1 funt szterl. . . 43:41—43:50 „

W ARGENTYNIE:

1 dol. S. Z. . . . 2:32—2:33 \$
1 funt szterl. . . 11:30—11:37 „
100 złotych . . . 23.80—24.50 „

CZYTELNICY!

Kto do 1-go grudnia nie ureguje zaległej prenumeraty temu przerywamy wysyłanie numerów „Głosu Polskiego“.

Fabryka wyrobów bursztynowych w Gdyni

PIOTRA TRZEŚNIAKA

Odda zastępstwo na Argentynie na wyroby bursztynowe i na odpadki tegoż potrzebne do kadzidła kościelnego. Wykonuję wszelkie możliwe rzeczy z bursztynu naturalnego według własnych i nadesłanych wzorów, także półfabrykaty. Posiada w Polsce własną kopalnię bursztynu nad Bałtykiem zatem interes bezkonkurencyjny.

Uwzględni tylko poważnego reflektanta z branży kupieckiej mogącego się zaangażować z góry gotówką na próbną kolekcję najmniej 200 dol.

Kalendarze,—roczniki
na rok 1928 wysyłamy
za nadesłaniem \$1:20

H-U-M-O-R

W ZAŁUKU NA ULICY.

— Cóż ty Wicek, taki mar-
kotny?

— Powiadam ci tak fa-
nowy witych zrobiłem, jeszcze ani
razu nie był używany i dziś go
zgubiłem — człowiek chyba już
nigdy do niczego nie dojdzie.

W RESTAURACJI.

Gospodarz: — Nad czym pan
tak myśli?

Gość: — Nad tem, że jeżeli
w Warszawie skasują zupełnie
komunikację konną, skąd będą
się brały u pana befsztyki?

PIERWSZE ZWYCIEŚTWO.

— A gdybym pani teraz zra-
bował całusa, pani Dziuniu, co-
by pani zrobiła?

— Zawołałabym męża,
— O, wtedy byłby skandal.
— Możliwe, ale jego niema w
domu.

Poszukiwania.

Pana PLUTECKIEGO Adama
poszukuje p. Taworski, wiado-
mości proszę przestać do Re-
dakcji „Głosu P.“

Chcesz polepszyć swój byt?

Chcesz zarabiać więcej pieniędzy?

Musisz znać mowę kraju w którym mieszkasz
i pracujesz.

Sam bez nauczyciela możesz nauczyć się
języka hiszpańskiego z samouczka wyda-
nego przez E. OLEJNICZAKOWSKIEGO,
wraz ze słownikiem, opracowanym przez
Zygmunta Białobrzęskiego, Tomacza Przy-
sięgłego w Bs. Aires, zawierającym 5000 słów.

Cena wraz z przesyłką pocztową wynosi \$ 1:75 m. n.

Samouczek jest do nabycia u wydawcy

Eug. Olejniczakowskiego

calle Paraguay 4023 — Buenos Aires, — calle Paraguay 4023.

ZE ŚWIATA.

Rząd niemiecki uchwalił natychmiast wznówić rokowania o traktat handlowy z Polską.

Gabinet Rzeszy zajmował się rokowaniami polsko-niemieckimi i uchwalił główne wytyczne rokowań z Polską. Rada ministrów doszła do niezmiennieciekawych wniosków: że należy natychmiast przeprowadzić bezpośrednie rokowania z Polską. W tym celu został upoważniony min. Stresemann do wejścia w bezpośredni kontakt z postem polskim w Berlinie. W politycznych i gospodarczych kołach Rzeszy niemieckiej decyduje rady ministrów wywołała olbrzymią sensację. Wnioskuje bowiem powszechnie po tej rozlocji, że rząd niemiecki zdecydował nareszcie zupełnie stanowczo zakończyć długotrwałe rokowania z Polską w niedługim czasie.

Aresztowanie pacyfisty niemieckiego.

BERLIN, PAT. Agencja Telegraphen Union donosi, że aresztowany został w Wiesbaden p. Roettcher, wydawca miesięcznika pacyfistycznego p. t. Menschheit. Aresztowanie nastąpiło pod zarzutem zdrady stanu, bowiem miesięcznik Menschheit ogłosił niedawno ciekawą rewelację o tajnych zbrojeniach niemieckich. Telegraphen Union stwierdza, że aresztowanie obecne pozostaje istotnie w związku z artykułem, zamieszczonym w Menschheit, a dotyczącym działalności Reichswehry.

W związku z tem aresztowaniem Biuro Wolfa donosi, że przeciwko znanym przewodcom pacyfistów niemieckich Karolowi Mertensowi i prof. Foersterowi toczy się od dłuższego czasu dochodzenie karne z powodu ogłoszonych na łamach Menschheit artykułów, uzasadniających podejrzenie o zdradę stanu.

Represje wobec opozycji w Rosji.

MOSKWA, (AW.) — Wraz ze zbliżaniem się terminu grudniowego kongresu partyjnego represje w stosunku do opozycji przybierają coraz powszechniejsze rozmiary. Zwłaszcza liczne aresztowania nastąpiły w Leningradzie, gdzie osadzono w więzieniu około 40 opozycjonistów. Liczne aresztowania nastąpiły w Rostowie nad Donem, gdzie aresztowano 7 opozycjonistów-komunistów, w Erywaniu 5, w Tyflisie 25, w Kijowie 6, w Melitopolu 2 i t. d. Wraz z zaostreżeniem się antyopozycyjnej represji, wzmagają się ataki opozycjonistów, skierowane głównie przeciwko kilku osobistościom rządzącym w Politbiuro, w pierwszym rzędzie przeciwko Stalinowi, Woroszyłowowi i Bucharinowi.

Dworski skandal.

LONDYN, Anglia. — Z Bukaresztu otrzymano tu wiadomości, że księżniczka Ileana, najmłodsza córka zmarłego króla Ferdynanda i królowej Marii, która

towarzyszyła matce w czasie jej niedawnej podróży po Stanach Zjednoczonych, zakochała się w przystojnym poruczniku i nie spodziewając się uzyskania pozwolenia na poślubienie go, uciekła z ukochanym w nieznaną stronę. Ambasada rumuńska od mówiła potwierdzenia wiadomości, nie zaprzeczyła jej jednak, twierdząc tylko, że nie otrzymała w tej sprawie żadnej wieści. Równocześnie ministerjum wydało rozporządzenie pismom, aby ani jednym słowem nie wspominały o podróżach któregośkolwiek z członków rodziny panującej. Ileana wspomniana była wielokrotnie jako możliwa przyszła żona księcia Walii.

Sztuczne odżywianie za pomocą maści.

Profesor uniwersytetu wiedeńskiego dr. Karol Stejskal, wynalazł nowy sposób sztucznego odżywiania, który wobec dotychczasowych sposobów stanowi pewien postęp o tyle, że nie wymaga żadnych trudniejszych zabiegów chirurgicznych. Wiadomą dotąd było rzeczą, że tłuszcz można było wcierać w skórę, białka jednakże i węglowodanów (cukier) skóra nie przyjmowała w normalnych warunkach.

Długich prób było potrzeba, by znaleźć sposób, zapomocą którego organizm ludzki mógłby i te składniki otrzymać w takim stanie, iżby skóra je przepuściła a organizm zużytkował. Prof. Stejskal sprecyzował oto maść, składającą się z białka, tłuszczu, cukru i szeregu witamin, którą należy wcierać w ciało przez 15 do 20 minut. W ten sposób można organizmowi do starczyć tyle wartości odżywczych, ile ich potrzebuje.

Sędziowie w New-Yorku mają sędzią nagie aktorki.

NEW-YORK. — Prokurator dystryktowy Banton rozpoczął kampanię przeciw ryzykownym przedstawieniom teatralnym oświadczenie, że aktorki, które nie będą miały na sobie sukien odpowiednich, zostaną zabrane ze sceny prosto do sądu nocnego.

„Oczyszczcie scenę w New-Yorku z kobiet nagich”, powiedział on. „Jeżeli nie przestaną występować nago, będę wysyłał wozy policyjne przed wejścia na scenę i zabierał je przed sędzię go tak jak są, aby mógł przekonać się, na co publiczność w teatrach zmuszona jest wieczorami patrzeć“.

Prace kobiet polskich na wystawie.

W NEW-YORKU. Na wystawie „Women's Arts and Industries“ w hotelu Astor w Nowym Yorku w dniach 3-go do 9-go października licznie reprezentowane były wyroby kobiety polskiej w specjalnym pawilonie. Kilimy, szale, hafty, różnego rodzaju tkaniny i wyroby artystyczne z drzewa wypełniały pawilon polski, dając dokładny obraz tego, co kobiety polskie mogą stworzyć swojemi rękami.

Położenie polaków w Kubic.

Republika Kuba przechodzi o-

OTWARCIE ODDZIAŁU POLSKIEGO

BANCO HOLANDES de la AMERICA del SUR

Kapitał i rezerwy: \$ 19.180.000.

Centrala: Bme Mitre 500

Agencja Nr. 1. Corrientes 1900

▼ ▼ ▼

PRZESYŁAM DO NAJMNIEJSZYCH MIEJSCOWOŚCI W POLSCE ZŁOTE I DOLARY ST. ZJEDN. WYPŁACAJĄC W GOTÓWCE, PO NAJLEPSZYM KURSIE I PRZY NAJMNIEJSZYCH KOSZTACH.

Odbiorca w Polsce nie płaci absolutnie żadnych kosztów i otrzymuje pieniądze we własnym domu.

Przekazy telegraficzne dochodzą najpóźniej w 7 dni do odbiorcy i bierzemy tylko 3 \$m.n. za koszty telegramu.

PRZYMUJEMY WKŁADY DO KASY OSZCZĘDNOŚCI, PŁACĄC 5 proc. ROCZNIE, KTÓRE ZALICZAMY — WPLACAJĄCEMU KWARTALNIE. —

▼ ▼ ▼

Składaj Pan 5.-\$ miesięcznie, a po pięciu

— latach będzie Pan miał 345,95 \$ —

Pisze się i mówi po polsku!

biecnie kryzys ekonomiczny; drożyzna środków żywnościowych a jednocześnie nadmiar rąk na rynku pracy pogarszają i tak już ciężkie warunki bytowania robotników napływowych. Cały szereg firm zagranicznych zwija swą działalność na Kubic, powiększając w ten sposób zastępy bezrobotnych, tak np. firma „The Phoenix Utility“, w której pracuje prawie 95 procent ogólnej liczby polaków, przenosi się do Holandji. Około 40 polaków już obecnie pozostaje bez pracy, żyjąc w najgorszych warunkach, bez dachu nad głową, z dobroczynności prywatnych rodaków.

Koniec strejku w St. Zjednoczonych.

Sześciomiesięczny strejk górników kopalni miedziowego węgla w stanach Illinois i Iowa został w tych dniach zakończony.

Strejk ten ciągnął się od 1 kwietnia tego roku, kiedy to właściciele kopalni nie mogli przyjąć do porozumienia z górnikami. Konferencje toczyły się w Miami, Fla., w miesiącu lutym. Właściciele upierali się przy obciążeniu płacy górnikom i chcieli aby unijnym górnikom płacono takie same wynagrodzenie jak niezorganizowanym górnikom. Na to zaś górnicy nie chcieli się zgodzić i stąd powstał strajk.

Ilu jest żydów na świecie.

Według statystyki ostatniego roku — ilość żydów na kuli ziemskiej wynosi obecnie przeszło 14 milionów, wtem — 9,232.576 przypada na Europę, 3,884.089 — na Amerykę, 596.022 — na Azję i 426.253 — na Afrykę. Największą liczbę mieszkańców żydów wykazują Stany Zjednoczone, drugie miejsce zajmuje — Polska, trzecie — Ukraina. Z

państw Europy zachodniej — Rzesza Niemiecka liczy 600.000 izraelitów, Anglia — 300 tysięcy i Francja — 150 tysięcy.

Obawy Szwarzbarda.

„PARIS - MIDI“ donosi, że Szwarzbard (zabójca Petlury) od chwili zwolnienia, jeszcze nie wrócił do swego mieszkania. Dziennik wrażliwy przypuszczenie, że przyjaciele Szwarzbarda ukryli go na pewien czas, ponieważ obawiają się, by zwolniony Petlury nie urządził na niego zamachu.

ZYGMUNT BIAŁOBRZESKI

Tłomacz Przysięgły

(Traductor Publico)

dla języków:

polskiego i hiszpańskiego.

Buenos Aires, c. México 474.

Paseo Colón 1223 dpt. 5. — W

miłym domu rodzinnym poszukuje się współlokatora

Dzwonek numer 5-ty.

Poszukuje się współlokatora na

DOBRE I TANIE MIESZKANIE

Paseo Colon 1223 dpt. 2-gi. —

Dzwonek numer 2.

Apteka „CARLSBAD“

Ph. Mr. Fr. Huspaur

Dyplomowanego na Uniwersytecie w Pradze i w Argentynie. — W sprawie porad zwracać się oświadczyć lub listownie pod adresem:

Farm. „CARLSBAD“

c. Facundo Quiroga 1441.

Dock Sud, Buenos Aires

Correo — Isla Maciel.

U.T. 22 — 7596 Avellaneda

Rozmaitości:

Kraj, w którym wolno żyć tylko 40 lat.

Rzymska „Tribuna“ podaje szczegóły niezwykłego odkrycia, dokonanego przez włoskiego antropologa Enrice Sanfoni.

Jeżeli mamy wierzyć, niesamowitym opowiadaniem tego badacza, to w Uralu mieszka obecnie szczep, który dokonywał rzeczy, jakie z trudem by potrafiła wymyślić fantazja powieściopisarza. Obdarzony bujną wyobraźnią autor angielski Trollope, stworzył powieść o jakimś dziwnym kraju, którego mieszkańcy po skończeniu 60 roku życia wycofują się w pustkowia, a żeby przez rok rozmyśleć o nicności wszechrzeczy, a potem bezboleśnie przy pomocy chloroformu odchodzą na drugi świat.

W Rosji straszna rzeczywistość zdolała przewyższyć fantazję Trollope'a. Oto u podziemnych ludzi Uralu istnieje od setek lat stary zwyczaj, który ogranicza trwanie ułdzkiego życia do 40 lat. Czy mężczyzna, czy kobieta, kto tylko obchodzi 40 swe urodziny ten zostaje żywcem pogrzebany.

Tradycja o tem mówi co następuje: W pierwszej połowie XVI stulecia okolica położona pomiędzy Uralem a morzem Kaspijskim była zamieszkała przez mongolskie plemię Nogajców, znanych też z napadów na nasze rubieże. Tworzyli oni część owej słynnej Hordy mongolskiej, która po stracie Astrachanu i Kazania, cofnęła się do wnętrza środkowej Azji.

W tym samym czasie południową część Uralu została nawiedzona przez zbiegów kozackich, którzy nie chcieli uznać panowania Moskwy. Tam pomieszczyli się kozacy z Nogajcami i stworzyli niezależne państwo.

Gdy Rosjanie rozpoczęli podbój owego państwa, ludność nie mogąc oprzeć się przewadze, wycofała na północ, w góry Uralu. Zapomniane przez setki lat, mieszkało to niezależne plemię, tworząc też niezależną sekcję, jedną z tych licznych sekt rosyjskich i tam na podłożu owej rosyjskiej melancholii bez jutra i niezbadanych tajemnic mongolskiej duszy powstał ów straszliwy zwyczaj.

Zapewnie jest on doskonałym środkiem na przeludnienie. Już amerykański socjolog, William Osler, w r. 1905 propagował ideę, ażeby z 40 rokiem życia ludzie popelniali samobójstwo. U owego szczepu, który nigdy nie słyszał o Oslerze, idea ta przyjęła się jako samorządnie. Tak więc już każde dziecko, które wśród nich wyrasta wie, że w 40 roku życia musi odejść z teatru życia i przyjmuje ten los bez oporu, z zupełnym oddaniem się, jako wolę Najwyższego.

Naturalnie religijne ceremonie towarzyszą temu okropnemu po grzebieniu. Ci, którzy zostali przeznaczeni do odejścia, którzy ścignęli na siebie „zbrodnię“ dojścia do 40 lat, udają się w uroczystym pochodzie w towarzystwie krewnych i przyjaciół w znaną im dobrze od dziecka piwnicę śmierci. Wielkie drzwi dębowe zamykają się za nimi i zostawia się ich tam skazanych na śmierć głodową. Po kilku miesiącach wydobywa się wychudłe zwłoki i grzebie na cmentarzu.

Straszny lecz dobroczynny sen.

Ernest Dennett, były żołnierz, sanitariusz wojsk angielskich, obecnie zatrudniony jako szewc w pewnej londyńskiej firmie, utracił w czasie wojny wzrok i mowę, a to w czasie ataku gazów trujących na froncie belgijskim. Wzrok po kilku mie-

siącach kuracji i udatnym zabiegu chirurgicznym przywrócono biednemu kalece, który jednak pozostał nadal niemową.

W tych dniach, jak donosi „Daily Mail“, niespodziewanie skutkiem przeżycia doznanego w śnie, Dennett odzyskał mowę. Poprzednio wieczoru niemo- wa udał się do kina, gdzie wyświetlano film p. t. „Syberja“. Straszny realizm scen rewolucyjnych podziałał przynębiająco na kalekę.

Gdy powrócił do domu, przez długi czas nie mógł usnąć, a w nocy przeżył cały widziany na ekranie obraz.

Doznał wrażenia jakoby któryś ze zbrojów sowieckich z bliska na niego nacierał ostrzem bagnetu. Czując już obnażone żelazo na piersi, zeskoczył pod czas snu z łóżka wydając z siebie przeraźliwe okrzyki zgrozy. Gdy przybyła obudzona Matka, syn jej bez wysiłku i ku niezmierniej jej radości zaczął płynnie mówić i to po dwóch prawie latach niemo- wy. Dziennikarzom, którzy go odwiedzili, oświadczył uszczęśliwiony, iż na reszcie będzie się mógł ożenić.

Źródło, które przepowiada wojnę.

Pośród ludności wiejskiej w Alltrop w szwedzkiej prowincji Dalsland istnieje legenda, że znajdujące się tam źródło, wytryska wtedy tylko, gdy zanosi się na wojnę. W czasach pokojowych źródło wysycha. Źródło dawało ostatni raz wodę w roku 1914. Obecnie od kilku tygodni źródło wydziela wodę bardzo obficie, tak, że tworzy strumyk płynący wprost drogi budząc w śród ludności zrozumiałe niepokój.

Szwecja posiada wiele legend przywiązanych do różnych źródeł, szczególnie do ich skutków leczniczych. Do wielu rzucano monety i inne przedmioty wartościowe by zapewnić sobie

przychyłość bóstw, zanim cierpiący się tej wody napił lub się w niej wykąpał. Obecnie nauka wykazuje, że wiele z tych źródeł zawiera rad, którego działania nie mogło wywołać owe cudowne skutki, w które lud u wierzył.

Ciekawą legendę zawiera starożytna historia Szwecji. Oto gdy święty Eryk, król Szwecji z pierwszych czasów chrześcijaństwa, został przez wrogów swych ścięty, z miejsca w którym ponosił śmierć wytrysnął potężny strumień. Źródło do dzisiejszego dnia nosi nazwę źródła św. Eryka i wytryska w starym uniwersyteckim mieście Upsali. Podobne legendy związane są ze źródłem św. Zygfryda w Szwajcarii, gdzie trzech misjonarzy w pierwszych czasach chrześcijaństwa poniosło śmierć męczeńską.

Czas zaprzestać.

Opowiadają, że generałowi Dragomirowowi, gubernatorowi Kijowa, zdarzyło się raz przeoczenie, które jako obraz ma statutu mogło mieć dla niego przykre następstwa: oto po trzech dniach dopiero przypomniał sobie, że nie wysłał należnego telegramu z gratulacjami i życzeniami w dniu imienin cara. Łatwo sobie wyobrazić jego niepokój oraz rozpacz jego sekretarza, który o tem samem też zapomniał.

Ale Drogomirow, który nie zwykł nigdy tracić głowy, znalazł i tu wyjście; mianowicie wysłał natychmiast do cara telegram tej treści:

„Od trzech dni pijemy na zdrowie Waszej cesarskiej Mości“. Na to nadeszła tego samego dnia lakoniczna odpowiedź z kancelarii cesarskiej.

„Zatem najwyszy już czas zaprzestać pić!“

MARJA RODZIEWICZÓWNA

DEWANTIS

powieść współczesna

38

— Znalazłem lepiej! Pozwól sobie przedstawić pana Czerwana we własnej osobie!

Portjera rozsunęła się zupełnie. Młoda osoba ubrana w elegancję strój podróżny, ukazała się w całej okazałości. Chwilę jasno włosy Zmuidzin i czarnoooka smagła Amerykanka mierzili się wzrokiem. W obu spojrzeńiach była nieufność; wreszcie ona pierwsza zmarszczyła bardzo gęste, ciemne brwi i rzekła spokojnie:

— To fałsz! Ktoś cię oszukał, Clarke! Ten pan nie Czerwan! Mówiła po francusku tym razem, pragnąc widocznie, aby ją zrozumiano.

Marek ruszył leko ramionami — Nie ja potrzebuję składać dowody tożsamości. ale państwo — odparł po niemiecku. — Pan Jazwigło mieszka niedaleko! — dodał potężnym ukłonem.

Amerikanin zastąpił mu drogę.

— Ależ, Irenko! — zauważył tonem wymówki — przecież nie posiadasz rysopisu opiekuna Poświcia, czy jak się to nazywa. Uwaga pańska jest słuszną — dokończył prezentacji: — Ma pan przed sobą córkę Kazimierza Orwida, Irenę, i jej eskortę przyboczną Marwitza.

Marek uklonił się lekko. — A pan ma być Pawłem Czerwanem? — zagadnęła panna niedowierzająco.

— Paweł Czerwan od roku spoczywa tam, gdzie jego przyjaciel Kazimierz Orwid, w ziemi. Na imię mi Marek, jestem jego najstarszym synem.

Dziewczyna rozchmurzyła czoło. Raz jeszcze zmierzyla bystre mi oczyma olbrzyma i jakby w egzaminie tem znikła jej ostatnia wątpliwość, wyciągnęła do młodego człowieka rękę, przyodziając w duńską rękawiczkę.

— Przepraszam pana — rzekła. Ale on nie przyjął uścisku i mówił dalej głuchym, urywanym głosem:

— Umierając, ojciec mi porucił administrację Poświcia w spadku po sobie. Rozkazał pracować i ochraniać od złego ile w mej mocy i oddać temu ty-

ko, kto prócz urzędowej legitymacji, przyniesie mi znak umówiony z przyjacielem.

— A co? Mówiłam ci, że ten drobniak ma wielką wartość! Ojciec, konając, zalecał mi zgubić, ani go się pozbyć! Proszę pana!

Sięgnęła do medajlonu, który miała u zegarka, i po chwili na dłoni jej błysnął odtłamek sygnetu. Marek spojrzął i w milczeniu zdjął z piersi ojcowską spuściznę — drugą połowę pierścienia. Milcząc podał go właścicielowi.

W piersi jego rozlewało się szczęście, jak potok. Stał u zarania swobody i wolności!

Irena Orwidówna złożyła sygnet i odczytała powoli: — „Osądź mnie Boże i rozstrzygnij sprawę moją!“

Marwitz zajął też przez ramię, dość obojętny na ten isticie rycerski epizod.

— Dziękuję panu! — odezwała się dziewczyna, po raz drugi wyciągając do niego rękę.

— I tym razem Marek się tylko uklonił.

— Pani jeszcze nie wie, czym wart podziękować — zamruczał. — Rzecz dziwna! Tyle lat nazwis

ko Orwidów zrosło mu się z codzienną troską, że dziś na tę wybawicielkę z długiej niewoli patrzył, jak na wroga.

Miał do niej jakiś nielogiczny żal. Miał ochotę powiedzieć: — Poświcie zatruło mi tysiące chwil, odebrało mi marzoną swobodę, nie dziękujcie; służyłem nie wam, ale cieniu ojca! Szczęśliwy będę, gdy was porzucę!

Milczał jednak pod jej zdziwionem, badawczym spojrzeniem Pokreśliła głową.

— Czy pan się wstydy swojej ręki, czy mojej? — zagadnęła, brwi marszcząc.

— Tu zapewne nieznają nasze go „schakehand“ — zauważył Marwitz pojeńdźczo.

— Zapewne! No, zatem pan zadowolony z moich dowodów tożsamości, panie Czerwan? Mogę odzyskać ojcowski majątek.

— Pani co do prawnych szcze- gółów uda się do swego pleni- potenty, pana Jazwigły. On wszyst- ko ułatwi. Poświcie od dwunastu lat codziennie gotowe jest na przyjazd właścicieli. Pani raczy tylko naznaczyć dzień, w którym mam wystąpić konie i ekwipaż.

WAŻNE dla EMIGRANTÓW

Towarzystwa i Organizacje Polskie.

ADRESY W BUENOS AIRES

Poselstwo Polskie, calle Juncal 1360.

Konsulat Polski, calle Entre Rios 621 (urządzą od 9-ej do 12-ej)
Kościół polski, c. Mansilla 3847 (nabożeństwa w każdą niedzielę
o godzinie 10-ej rano).

Ksiądz Władysław Zakrzewski, c. Paraguay 3901.

Związek Towarzystw i Organizacji Polskich w Argentynie, Zarząd Główny, Prezes, c. 25 de Mayo 550, dpto H.

Two „Dom Polski”, c. Paraguay 4023.

Towarzystwo „Wolna Polska”, c. Paraguay 4023.

Tygodnik „Głos Polski”, Redakcja i Administracja, Paraguay 4023.

„Emigrant w Argentynie”, c. 25 de Mayo 535.

Towarzystwo żydów Polskich, c. Ayacucho 537.

DOCK SUD (Buenos Aires)

Towarzystwo Polskie, calle Irala 1222.

W ROSARIO de SANTA FE.

Sociedad Polaca, calle Mendoza 1531.

W SANTA FE

Towarzystwo Polskie Wzajemnej Pomocy, c. Caseros 370.

W CORDOBA

Polski Związek Narodowy, Boulevard Bulnes 722.

W BERISSO

Towarzystwo Polskie, calle Napoles 4222.

„Koło Polskie”, Trieste esq. Barcelona.

W LLAVALLOL: — Towarzystwo Polskie.

W COMODORO RIVADAVIA: Towarzystwo Polskie.

MISIONES

Kolonja „Azara”: Towarzystwo Polskie im. Króla Jana Sobieskiego; „Orędownik” — dwutygodnik.

Kolonja „Corpus” — Tow. Polskie im. Tadeusza Kościuszki.

Kolonja „Bompland” — Towarzystwo Polskie im. Józefa Piłsudskiego, dom Piotra Ciompeły.

POSADAS — „Towarzystwo Polskie”, dom Józefa Tarnowskiego, Avenida Corrientes, Chacra 40.

APOSTOLES — Tow. Polskie im. Króla Kazimierza Wielkiego.

Dr. Leon Kuzmiński

lekarz — dentysta
z Warszawy.

Plombowanie i leczenie zębów

Zęby sztuczne

Wyciąga zęby bez bólu.

Przyjmuje: wtorki, czwartki

obrotu od godz. 14 do 20-tej.

— ANCHORENA 543 —

Uwaga: Dla członków Tow.

„Wolna Polska”

25 % uściągowa

Restauracja - Bar i Piwiarnia

S. Wiśniewski.

808 Leandro N. Alem 808
BUENOS AIRES.

POTRAWY ZIMNE I GORĄCE

Ceny niskie.

MUZYKA

Królewsko Holenderski Lloyd

DODERO HNOS, LTDA. — Leandro N. Alem 264 - 274
Buenos Aires.

Karty Okrętowe de LLAMADA do POLSKI

RUMUNJI-BESARABJI, LITWY, PALESTYNY etc., okrętami
pospiesznymi: GELRIA, ORANIA, FLANDRIA i ZELANDIA.

Posiadamy Agencje we wszystkich miastach i portach
Europy. — Specjalne udogodnienia dla pasażerów 3-ej klasy.

Po informacje należy zwracać się do Agencji:

w Rosario w Bahía Blanca w Montevideo
c. Cordoba 986. c. Chicla 350. c. 25 de Mayo 411.

Wysyłka pieniędzy do Polski!

Do samego domu odbiorcy!

W dolarach lub innych walutach!

Po cenach umiarkowanych!

W jaknajkrótszym czasie!

PRZESYŁA

„INTERNATIONALE”

Korespondent

AGRARNEGO I PRZEMYSŁOWEGO BANKU MORAWSKIEGO

VICTORIA 1173 — BUENOS AIRES

Adres dla korespondencji z krewnymi. Koperty i papier listowy
dajemy bezpłatnie! Informować się możecie listownie po polsku!

Zbliża się BOŻE NARODZENIE!

Dla przekazania upominków pieniężnych
Waszym Krewnym w Ojczyźnie,

polecamy nasz oddział przekazów pieniężnych.

Mając wieloletnie doświadczenie,

jesteśmy w możności wykonać

skrupulatnie Wasze zlecenia

przesyłki pieniędzy w każdej

walucie i do najmniejszej

miejsowości Europy,

tanio i pod gwarancją szybkiego doręczenia

BANCO ALEMAN TRANSATLANTICO

RECONQUISTA, esq. Bme. Mitre.

ODDZIAŁY MIEJSKIE:

Callao esq. Corrientes. — Lima 1666 (Plaza Constitución).

Dr. N. v. MIŁOSŁAWICZ.

chirurg, lekarz Szpitala Ravson,

— choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe —
przyjmuje codziennie

calle TUCUMAN 417 — od 3 do 6-ej p.p.

calle NECOCHEA 1059, Boca, — od 6 do 8-ej wiecz.

Porady listowne w językach: hiszpańskim, czeskim

i niemieckim wysyła za nadesłaniem 10 pezów.

JEDEN DRUGIEMU MÓWI

że najlepsze wyroby masarskie posiada

ALFONS TLALKA

chlodnie i składy na miejscu.

1659 — calle Oliden — 1665

Detaliczna sprzedaż wraz z dostawą do domów u

WINCENTEGO BANDURSKIEGO

Mercado San Telmo - miejsce Nr. 95.

— — — calle DEFENSA Nr. 961 — — —

Przesyłki pieniężne do Polski

za pośrednictwem

Dyskontowego Banku Warszawskiego
w dolarach amerykańskich

do właściwego miejsca przeznaczenia

M. SUCHAN

Buenos Aires — Calle Alsina 463

SPRZEDAŻ KART OKRĘTOWYCH. Rady i pośrednictwo

pracy bezpłatnie. Stały adres dla korespondencji z Roda-

kami. Żądajcie kopert i papieru, który damy bezpłatnie.

!! GRAMOFONY I POLSKIE PŁYTY GRAMOFONOWE!

Samouczki polsko-hiszpańskie

i książki do czytania.

PRZEKAZY PIENIĘŻNE DO POLSKII

Wypłata w efektywnych DOLARACH St.

Zjedn. w mieszkaniu adresata bez wszel-

kich potrąceń

uskutecznia

SUMIENNIE, SZYBKO I TANIO

„Deutsche Schiffsagentur”

439 RECONQUISTA 439

R.M.S.P.

THE ROYAL MAIL LINE

Koncesjonowana przez Rząd Polski

PODRÓŻE DO POLSKI

KARTY OKRĘTOWE ZWANE „DE LLAMADA”
NA PRZYJAZD RODZIN z POLSKI NA WARUNKACH
NAJKORZYSTNIEJSZYCH

ŻĄDAJ

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE
OSOBIŚCIE LUB LISTOWNIE

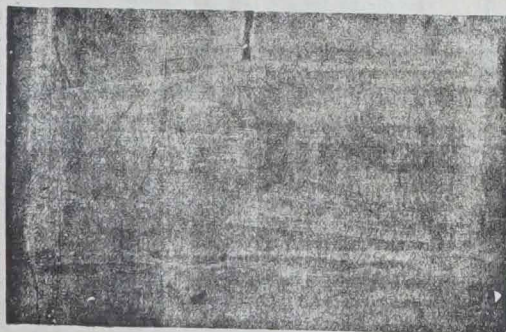
**LA MALA REAL
ARGENTINA LTDA.**

RECONQUISTA 308

TELEFON:
AVENIDA 7295

BUENOS AIRES

TELEGRAMY:
OMARIUS

POLSKA

KARTY OKRĘTOWE I

„LLAMADY”

PODRÓŻ SZYBK

3^A

KLASA

JADALNIE

Specjalne kabiny!

ŁAZIENKI

FRANCUSKIE LINJE OKRĘTOWE

CALLE RECONQUISTA 433

BUENOS AIRES